

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину помісну Українську
православну церкву!

Часопис Волинської єпархії
Православної церкви України

№ 9 (190), вересень 2020 р.

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл – у с. Кругель Ковельського деканату з нагоди освяти храму Архистратига Божого Михаїла

Про подію читайте на с. 5

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

10 вересня – преподобного Іова, ігумена і чудотворця Почаївського

Святий Іов (у миру Іван Желізо) народився в середині XVI ст. на Покутті в Галичині. З раннього дитинства проявив твердий характер, наче підтверджуючи зміст свого прізвища. У 10 літ хлопчина прийшов до Преображенського Угорницького монастиря і на 12-му році життя прийняв чернецтво. З юності був відомий великим благочестям, суворим подвижницьким життям і рано удостоєний священничого сану. Приблизно в 1580 році на прохання відомого захисника православ'я благовірного князя Костянтина Острозького став ігуменом Хрестовоздвиженської обителі поблизу

міста Дубно і керував монастирем більше двадцяти літ.

Це був страшний час гонінь з боку католиків на Православну церкву. Та преподобний Іов мужньо вистояв у цій боротьбі, боронячи істину і своїм праведним життям показуючи приклад для братії, згуртовуючи її. У Дубенському монастирі також розпочав друкарську справу: за підтримки Костянтина Острозького виготовлялися книги на захист православ'я.

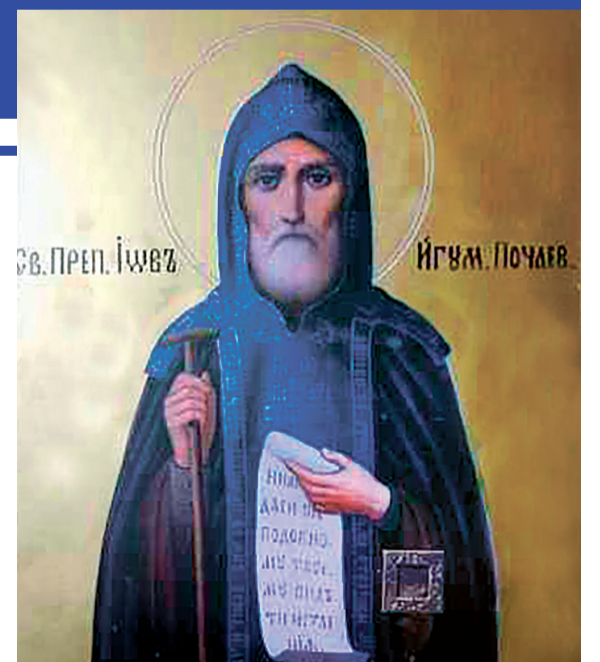
Преподобний ревно виконував обов'язки настоятеля обителі. Був лагідний до братії, багато працював, займався садівництвом, укріплював греблі біля монастиря. Із 1604 року спасався в Почаєві. Брав

участь у Київському соборі 1628 року, скликаному проти унії. Після 1642 року прийняв велику схиму з іменем Іоан.

Іноки він повністю зачинявся в печері на три дні або й на цілий тиждень. Святий постійно звершував Ісусову молитву. За свідченням Досифея, ученика й укладача життя цього угодника, одного разу печеру преподобного осіяло небесне світло.

Упокоївся св. Іов у 1651 році, маючи більше 100 літ. Він керував Почаївським монастирем п'ять десятиріч. 8 серпня 1659-го відбулося прославлення преподобного Іова, ігумена і чудотворця Почаївського.

Віталій КЛИМЧУК

Наша газета – у Вашу скриньку чи на монітор

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – корисний засіб у духовному житті православного християнина. Щоб ця релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її в будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – **6 грн 80 к.** (без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталозі обласної періодики – **91241**. Ця ж газета в електронному вигляді, архів її основних публікацій, радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslaviavolyni.org.ua

«СВЯТА ТЕКЛЯ ІКОНИЙСЬКА»

7 жовтня Церква особливо шанує угодницю Божу Теклю (Феклу) як рівноапостольну – за участь у проповіді Євангелія, першу діву, яка присвятила себе служінню Господові.

Древні апокрифи розповідають, що 18-річна дівчина, почувши проповідь апостола Павла у місті Іконія, залишила свого нареченого, прийняла християнство та вирішила присвятити своє життя Богові. Язичницький суд виніс вирок діві – спалення, проте вогонь не зачепив її, а згас від зливи, що почалася. Разом із Павлом Текля втікає до Антіохії, де знову переживає переслідування язичницького правителя. Життя описує, що її кидають на арену цирку та випускають звірів і гаддя, які слухняно лягають до ніг святої, не пошкодивши її.

Після перенесених страждань Текля оселяється у пустельному місці в Сирії на горі. Вона прожила 90 років, була першою християнською цілителькою. Майстерності лікування хворих навчилася в апостола Луки. Крім того, її життя було присвячене наверненню до Христа язичників. На схилі віку Теклю знову почали переслідувати, але Господь урятував її. Християнські перекази опові-

дають, як скеля розступилася та сховала жінку. До нашого часу в цій місцевості діє древній монастир з її ім'ям.

Образ «Свята Текля Іконійська» надійшов до збірки Волинського краєзнавчого музею в жовтні 1983 р. Постаць угодниці сповнена спокоєм та благочестям. Витонченим жестом правої руки вона вказує на яскраве вогнище, яке, як і змії, що повзають біля її ніг, є символом перенесених страждань в ім'я Христа. Про це згадується у давній молитві: «Ти, свята Текле ... коли була вже на вогнищі, знаком святого хреста стягнула велику зливу і загасила вогонь, тоби й голодні змії нічого не вділяли, бо чудом Божої ласки вони тебе не торкнули».

Невідомий художник як майстер реалістичного живопису вирішує композицію в дусі академічної картини. Він використовує нескладну іконографічну схему: на темному тлі полотна – чітка, струнка і світла постаць святої. Слідуючи західноєвропейській традиції, вона представлена юною дівочою з довгим розплетеним волоссям. На ясну ликові – вираз тихої покори і благоговіння, очі зведені догори в молитовному екстазі. Художник таким чином

розставляє світлові акценти, аби зосередити увагу на внутрішньому, психологічному стані образу.

Свята змальована у вільній позі, м'якій плавності силуету; пропорційно, анатомічно правильно відтворено пластику обличчя і рук. Лівою рукою Текля тримає перед грудьми гілку пальми – традиційний у релігійному мистецтві символ слави. Художник поєднав принцип статичної композиції з чіткістю об'ємних форм. З реалістичною достовірністю, за допомогою тонкого моделювання передано глибокі м'які бляки білого плаття святої та важкого верхнього одягу – короткої туніки, прикрашеної горностаєвим хутром, і довгої синьої накидки.

У переданні деталей митець максимально дотримується реалістичності відчуттів: ми бачимо блиск перлин, фактуру одягу та хутра на облямі. Це поєднується з високою мірою художнього узагальнення, майстер умовно промальовує вогонь зліва від постаті святої та гаддя під її ногами на тлі темного простору, що оточує Теклю. Впевнене моделювання пластичних об'ємів свідчить про руку досвідченого живописця. Прототипом для образу був не-

відомий твір, композиція якого є іконографічною основою.

В українському релігійному мистецтві найбільш раннім зображенням угодниці вважається фреска XI ст. «Свята Текля», що колись знаходилася у Спасо-Преображенському соборі Чернігова. У 1698 р. неподалік від м. Берестечко на Волині була побудована, збережена до нашого часу, пам'ятка-курган «Каплиця Святої Теклі». Згідно з переказами, її звели в пам'ять замордованих татарами черниць монастиря, очолюваного ігуменею Теклею. Невідомий скульптор створив образ святої діві, який символізував усіх, хто загинув од шабель нападників.

Давня пам'ятка волинського іконопису є цікавим зразком живописної традиції та мистецької спадщини Волині XVIII–XIX століть. Автор надав твору характеру релігійної картини, але зберіг структуру ікони в цілому. Така своєрідність місцевого храмового мистецтва виходила з географічного положення Волині, яка три століття перебувала у складі Речі Посполитої, існуючи на стику двох культур – західної і східної.

Людмила КАРПЮК,
старший науковий співробітник Музею волинської ікони

«Свята Текля Іконійська». Кінець XVIII ст. Полотно, олія. Походить із храму Успіння Пресвятої Діви Марії с. Вишеньки Рожищанського благочиння. Зберігається в Музеї волинської ікони

ЄДИНА ЦЕРКВА

УПЕРШЕ НА ПРАЗНИКУ В РОМАНОВІ

З нагоди храмового свята парафії Благівірних князів Бориса і Гліба в цьому селі Луцького районного благочиння митрополит Луцький і Волинський Михаїл 6 серпня очолює тут літургію.

У проповіді він наголосив на живому спілкуванні. У нас відсутня належна комунікація, переконаний архіпастир. Адже завдяки су-

часним технологіям перестаємо спілкуватися один з одним віч-на-віч.

Так само відбувається і в храмі. Ти ніби присутній у церкві, але думками не тут. А потім дивуємося: «Чому Господь мене не чує?». – «А ти з Ним говорив? Скільки часу ти присвятив щирій молитві? Яка твоя сила молитви?» – запитує керуючий епархією. Тому ми

повинні зосередитися на живому і щирому спілкуванні як у світському, так і в духовному житті, радить митрополит.

Разом із високопреосвященим служили районний декан протоієрей Володимир Присяжнюк, настоятель парафії протоієрей Роман Нестер, інше місцеве духовенство.

За активну участь у житті громади архієрей відзначив жертводавців та парафіян, які трудяться на благо Церкви.

Владика Михаїл уперше побував у цій парафії, яка в червні минулого року звернулася в духовне управління епархії з проханням зміни юрисдикції.

Ольга ВЕРЕМЧУК

КРУГЛА ДАТА ЦЕРКВИ В ЧЕТВЕРТНІ

Митрополит Михаїл 20 серпня відвідав парафію Преображення Господнього цього села Маневецького благочиння й очолює Божественну літургію з нагоди престольного свята, 420-ліття заснування храму і першої річниці служіння в ньому після возз'єднання громади із Православною церквою України.

Із високопреосвященим правилами: декан протоієрей Андрій Закидальський, намісник луцького Братського Хрестовоздвиженського чоловічого монастиря ігумен Никодим (Смілий), священник Микола

Случик, інше духовенство Луцького районного, Маневецького й Цуманського благочинь, а також зі Львівської й Рівненської епархій.

У слові архієрей привітав усіх із святом. Адже цей ювілей відзначаємо в українській церкві. Приємно, що багато дітей прийшли до причастя. Владика пригадав з історії, що в цьому храмі спочиває княгиня. Серед князів були страстотерпці й інші подвижники православ'я. Це означає, що й у вищих верствах є ті, які трудяться на благо людей. Керівник має трудитися для людей. Хто хоче бути керівником, повинен спочатку бути слугою. На завершення керуючий епархією побажав усім вірити в себе й рухатися вперед.

Благословенними грамотами архієрей відзначив хористів та парафіян, які жертвовно трудяться на користь церкви.

Преображенський храм збудовано в 1600 р. неподалік нині зруйнованого монастиря, який заснував у XV ст. князь Олександр Четвертинський – меценат і захисник православ'я. В пам'ять про княжу родину по-

стала церква у стилі козацького бароко, яка вражала монументальністю і розкішню інтер'єру (розписували італійські майстри). Стіни завтовшки до двох метрів. Іконостас виконали у візантійському стилі з тонким рисунком на позолоті. Донині є рештки розпису церкви, старовинні ікони, декоративне різьблення по дереву XVIII ст. Зберігаються образи Богородиці (Почаївської й Володимирської) та Євангеліє – реліквії, які

передала Катерина II. Є крипта, в якій упокоєна княгиня Анна Четвертинська, засновниця церкви. Храм належить до пам'яток архітектури національного значення. Дзвіниця – дерев'яна триярусна, збудована в 1906 р., має три дзвони.

До речі, першою друкованою книгою на Волині був Псалтир, який вийшов 1625 р. в Четвертні.

Оксана КАРНКОВСЬКА

СВЯТИНИ ВОЛИНИ

ТАРАСОВЕ: КЕРУЮЧИЙ ЄПАРХІЄЮ НА ЮВІЛЕЇ ГРОМАДИ

28 липня митрополит Луцький і Волинський Михаїл одвідав парафію Рівноапостольного князя Володимира в цьому селі Луцького районного деканату з нагоди престольного празника і 25-річчя її заснування.

У проповіді архієрей привітав присутніх зі святом хрещення Русі-України та нагадав дещо з історії нашого краю. Князь Володимир Великий народився в с. Будятичі на Волині, як стверджують деякі науковці. Він був язичником, а став християнином. Тож важливо

шукати Христа. Якщо з нами Бог, Він дає силу чимало зробити. І не забуваймо за все дякувати Всевишньому, а за провини просити прощення.

Сьогодні страх перед епідемією не дає належно сприймати нам ближнього, ми стали цуратись один одного. А щоб не боятися, потрібно вірити в Творця, з вірою (та дотримуючись відповідних заходів) нічого нам не зашкодить. Якщо в Нього на це є план, Він збереже нас, наголосив високопреосвященний. На завершення владика побажав із Божою поміч-

ню творити нашу землю гарною і щасливою.

На літургії з митрополитом молилися: декан протоієрей Володимир Присяжнюк, настоятель протоієрей Юрій Янчук та інше духовенство благочиння.

Церковними відзнаками керуючий єпархією нагородив жертводавців Сергія Голікова, Олександра Лазорка, Андрія Разумовського, інших активних парафіян.

У цій громаді владика 2012 року освячував храм, 2016-го – іконостас.

Оксана КАРНКОВСЬКА

АРХІЄРЕЙ ОСВЯТИВ ЦЕРКВУ НА КОВЕЛЬЩИНІ

Разом з усіма молився голова райради Андрій Броїло.

У слові архієрей привітав парафіян із визначною подією – освяченням дому Божого. Адже для християнина – це важливий факт у житті. Віруюча людина сьомий день проводить у єднанні з Господом, переконує архієрей. «Для чого ми повинні присвятити воскресний день? Чи це зима, чи це літо, чи це осінь? Не косінню картоплиння, а єднанню з Богом, Який тебе створив», – пояснює владика й додає, що цей день варто також присвятити і батькам, які тебе народили, і родині, яка виховала. Також сьомий день нам потрібен, аби проаналізувати себе і свої вчинки, «зверити їх із євангельською істиною».

Було відслужено літію на могилі першого будівничого цієї церкви Трифона Білашука, що похований біля храму. Як розповів о. Назарій, Трифон Денисович – один із перших, хто взявся за роботу й доклав чимало зусиль, аби сьогодні тут освятили місце спілкування з Господом.

Керуючий єпархією вручив благословенні грамоти активним парафіянам, зокрема, Наталі Білашук, дружині будівничого.

Це не перший Божий дім у цьому селі. Відомий дослідник Н. Теодорович у томі п'ятому книги «Волинь в описах міст, містечок

і сіл...», що надійшов 1903 року для передплатників «Волинських єпархіяльних ведомостей», пише: «У селі церква в ім'я Архістратига Михаїла. Коли й ким збудована, невідомо. Дерев'яна з такою ж дзвіницею, прибудованою в 1880 р., на дубових підвалинах, крита залі-

зом. Начинням і ризницею бідна». Зазначено, що тут служили священник Мелетій Сакович і псаломник Матвій Гнажевський, але кругельська церква була приписана до парафії в с. Нові Кошари.

Ольга ВЕРЕМЧУК, Оксана КАРНКОВСЬКА, Віктор ГРЕБЕНЮК

ВЛАДИКА У КОВЕЛЬСЬКІЙ ПАРАФІЇ СВЯТОГО ВОЛОДИМИРА

2 серпня, в день особливого вшанування пророка Іллі, митрополит Луцький і Волинський Михаїл відправив першу архієрейську літургію у храмі Рівноапостольного князя Володимира в Ковелі, яка нещодавно святкувала престольний празник.

У проповіді архієрей нагадав про силу нашої думки. Адже часто ми лише подумуємо, що варто подзвонити до когось, як той відразу телефонує до нас. Це відбувається через

Божий промисел, пояснює владика. Так само і з храмом. Ви подумали, що його потрібно збудувати, і вже сьогодні у вас є своє місце зустрічі з Богом. «Ваші імена – не лише залишаться в людській пам'яті, а вони вже записані на небесах», – стверджує керуючий єпархією.

До спільної молитви долучилися декан Свято-Димитрівського округу Ковельського благочиння протоієрей Анатолій Александрук, настоятель парафії протоієрей

Віталій Лехкобит, інше місцеве духовенство, активні парафіяни і жертводавці, зокрема, директори ТзОВ «Ковельсьільмаш» Микола Зайкін та ТзОВ «Волинь-Кальвіс» Анатолій Понікарчук.

На завершення Богослужіння митрополит вручив нагороди: медаль «За жертвовність» – благодійнику Вадимові Кужелю та благословенні грамоти – активним членам громади Людмилі Микитюк, В'ячеславу Гаврилюку, Ользі Омельчук, Інні Антонюк, Мирославі Сімішкур.

Парафію Святого Володимира в Ковелі зареєстровано у 1998 р. Через рік тодішній митрополит Луцький і Волинський Яків (Панчук) освятив місце під храм. Тут звели капличку, у якій довгий час молилися парафіяни. У 2004 році розпочали будівництво церкви, яке ще триває. Проте на великі свята панотці вже правлять у цьому Божому домі. Вперше тут відслужив і владика Михаїл.

Ольга ВЕРЕМЧУК

ЄДИНА ЦЕРКВА

У ГОРОДКУ – НА ЮВІЛЕЇ

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл 1 серпня у перший раз очолив Божественну літургію в парафії Різдва Пресвятої Богородиці цього села Маневицького благочиння з нагоди 20-ліття освячення і відкриття храму.

У проповіді керуючий єпархією привітав присутніх зі святом і зазначив, що «ми сьогодні зустрілися лицем до лица». Коли дитина чогось очікує, вона перебуває у тривозі, а отримавши очікуване, змінюється, преображається. Тож ця перша зустріч із правлячим архиєреєм нехай стане саме такою.

Коли двоє-троє збираються у ім'я Господнє, то це, як сказано в Євангелії, зустріч із Богом. Тих, хто подолав шлях крокування до істини, є набагато більше. Ісус прийшов у цей світ викупити людей від гріха. Він прийшов спершу до євреїв, бо

їм був даний Закон (Боже Слово) для збереження, який вони, однак, як слід не зберегли. Але кожен, хто сповідує православному віру, належить до вибраного народу.

Владика нагадав, що не можна говорити, нібито «від мене нічого не залежить». Бо насправді залежить дуже багато. І в очах Усевишнього ми всі важливі: нам дано право на життя, свободу, роботу, віру, надію, любов. Але диявол усіляко намагається нас принизити, зневажити, залякати. Як, наприклад, із коронавірусом. Іще за «советів» боролися з церквою, бо в ній навчався, що людина як подоба Божа народжена вільною. А коронавірусом намагаються залякати нас, щоб ми не мали своєї точки зору. На завершення владика вкотре нагадав, щоб ми спочатку навчилися любити себе, а тоді й ближнього.

З високопреосвященним молилися: декан протоієрей Андрій Закидальський, любешівський благочинний протоієрей Юрій Устимчук, настоятель священник Федір Устимчук, інше духовенство Маневицького, Любешівського і Цуманського благочинь.

Церковною відзнакою «За жертвність» архиєпископ нагородив жертводавця Сергія Ковальчука, благословенними грамотами – колектив ДП «Городоцький лісгосп» і ряд парафіян, а черговими священничими нагородами – деяких душпастирів, зокрема, настоятеля.

Після літургії панотці служили заупокійну літію біля храму – на могилах священників, які правили в старій церкві.

Як повідомляла інформаційна служба єпархії, цей Божий дім звели за рік: у 1999-му відбулося закладення першого каменя, а вже в наступному – освячення новобудови.

Із лютого 2019 р. парафія в лоні Православної церкви України.

Оксана КАРНКОВСЬКА

СВЯТИНІ ВОЛИНИ

АРХІЄРЕЙ НА СВЯТКОВОМУ БОГОСЛУЖІННІ В РОВАНЦЯХ

У громаді Великомученика і цілителя Пантелеймона цього села Луцького районного деканату митрополит Луцький і Волинський Михаїл 9 серпня очолив відправу з нагоди 120-річчя храму, 125-річчя освячення храмової ікони та 25-ліття служіння настоятелем на парафії протоієрея Сергія Коця.

У проповіді владика зазначив, що храм – це не просто споруда, а місце, де ми прославляємо Бога. Ісус Христос втілив

в людську природу, це і є її освячення. Згадаймо Богородицю, Яку Бог прославив як «чеснішу від херувимів і незрівняно славнішу від серафимів». Наше тіло – це живий храм, наповнений благодаттю Святого Духа. Про нього маємо турбуватися. Турбуватися про себе ми повинні майже від народження, опісля – і про ближнього: навчитися любити себе, а тоді й ближнього, і Батьківщину. Владика нагадав, що завжди треба вірити, жити з вірою.

Разом із високопреосвященним молилися: киверецький декан протоієрей Іван Семенюк, о. Сергій, інше духовенство Луцького районного і Киверецького благочинь.

Після літургії душпастирі відслужили заупокійну літію на могилі колишнього настоятеля священника Петра Огибовського.

Церковними відзнаками архиєрей нагородив жертводавців, інших парафіян.

Цегляний Божий дім у Рованцях зведе-

но 1900 р., раніше були дерев'яні, що, як повідають, згоряли від блискавок. Із даних, котрі є в розпорядженні краєзнавців, перший храм Великомученика Пантелеймона стояв на Церковній гірці, що в Гнідавському передмісті (м. Луцьк, вул. Потєбні). Дата будівництва невідома (за віднайденими деталями – ймовірно, XII–XIII ст.). Окремо розміщувалася дзвіниця із п'ятьма дзвонами: три з них виготовлено 1651 р., четвертий – найбільший (вагою 7 пудів 29 фунтів), п'ятий – найменший із зображенням цілителя Пантелеймона. Два останні (1876 і 1888 рр. виготовлення) розпавилися при пожежі. Жоден із них не зберігся: від них залишився лише кусок, вмурований у нову церкву над входом.

Для цегляного храму дзвони замовляли в Подільській губернії. Чотири виготовив ливарник Юлій Островський. Сучасна дзвіниця, як і попередня, налічує п'ять дзвонів. Найбільший (1,5 тонни) має ікону Ісуса Христа «Любляче серце» та слова по-латинськи.

У Божому домі є чудотворний образ святого Пантелеймона. Як свідчить напис на ньому, виготовлено й освячено його в 1895 році на горі Афон (у Греції), де зберігаються нетлінні мощі великомученика. За більш ніж століття біля ікони відбулося чимало зцілень, і сьогодні за молитвами біля неї Господь творить дива. «Я особисто неодноразово був свідком чудотворних зцілень», – пригадує настоятель.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ВІДДАНО ШАНУ ТРОСТЯНЕЦЬКОМУ ОБРАЗОВІ

23 серпня, в день особливого вшанування Тростянецької чудотворної ікони Богоматері «Одигітрія» (неділя перед Успенням) митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив Божественну літургію в храмі Святої Трійці с. Тростянець Киверецького деканату.

У казанні владика наголосив: сьогодні ми із вдячністю в черговий раз прийшли поклонитися Богу перед чудотворним образом та прославити Божу Матір. Адже всі ми немічні й часто приходимо до Діви Марії за заступництвом. Це дуже важливо під час випробувань, запевняє архиєпископ.

Священне Писання розповідає, що Господь помилує місто, у якому живе хоч би десять праведників (Бут. 18:32). Проте ми не знаємо, скільки їх є серед нас. Тому варто частіше звертатися до Божої Матері, але не забувати й дякувати їй.

Разом з усіма молилися декан протоієрей Іван Семенюк, настоятель парафії протоієрей Сергій Ледовок, духовенство цього, Маневицького та Луцького районного благочинь.

Під час Богослужіння архиєрей відзначив

черговою священничю нагородою настоятеля парафії Апостолів Петра й Павла в с. Сокиричі ієрея Сергія Ковальчука, вручив єпархіальну медаль «За жертвність» Юрієві Нечипоруку, який 10 років організує піше паломництво до Тростянецької ікони, і благословенні грамоти хористам, які цьогогоріч відзначають десятиліття своєї діяльності.

Традиційно напередодні свята о. Сергій зустрів прочан, які йшли з Луцька, щоби вшанувати чудотворну реліквію. Серед богомолців був і п'ятилітній хлопчик, який уп'яте долучився до прощі. Вперше у своєму житті його привезли в колясці, а наступні роки якусь частину шляху вже крокував сам, розповів настоятель.

Ольга ВЕРЕМЧУК

